

Kint is vagyok, bent is vagyok...

BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL 2008

Maczó Péter

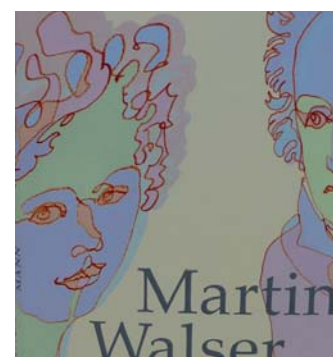
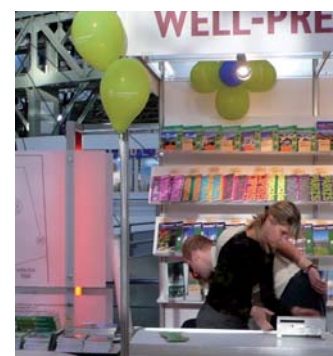

Olyan ez, mint egy népi játék: Kint a bárány, bent a Farkas...

Így nagybetűkkel, mert a neve szerint Farkas, azaz Pongrácz, és persze tipográfus és könyvtervező: rögtön találtunk témát.

De ez még tegnap volt. Alig 6 perccel 18 óra után (így hivatalosabb), mert akkor utasított ki, alig titkolt szerény mosollyal a kéköltönyös teremőr (nem bodyguard, az azért egy könyvfesztiválhoz talán sok is volna).

Zárva! Mint a közértek. Azaz a közértek ma már nem. Azok akár 10 óráig is nyitva tartanak. Vagy az elvárás nagyobb, vagy a mindennapi betevő a fontosabb? A könyv nem az. Meg amúgy is csak egy négy napra szánt könyvfesztiválról van szó, ahol a magyar lakosság csekély részben érdekelt...

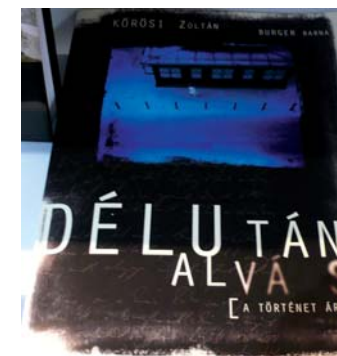

Mi – az olvasási szokások felmérése szerint – a kisebbik harmadba számítunk, de ez a termék (értsd könyv) szempontjából közömbös. A kiadó szempontjából kevésbé.

Persze megnézhettem volna a meghívót és a programot, de a kíváncsiság gyorsabb volt.

Már csak azért is elmentem, mert a helyszínváltozás érdekelt (a könyvek mellett persze)! A korábbiak zsúfoltsága jól mutatta, ennek a rendezvénynek – az alig egy hónappal későbbre datálható Ünnepi Könyvhét dacára – van keletje.

Szóval lemondtam a péntekről: majd szombaton! Ráadásul az is munkanap, és ez mégse a könyv ünnepe. Az a másik rendezvény lesz majd, kicsit több protokollal és enyhe politikai stichhel, amint azt megszoktuk. Pro és kontra.

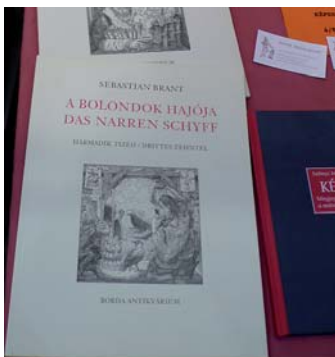
Manapság divatos, nosztalgikus visszatekintéseinkben ez a közéletet és a kultúrát átható furcsa nyomulás mintha mégse lett volna olyan komoly. Pedig benne éltünk, csak nem éreztük volna ennyire? Talán a kommunikáció tökéletesedése hozta a dolgok torzulását.

De most nem panaszkodhatom. Itt a könyvé a főszerep.

Szombaton délután sokan jártak itt, sorban álltak. Várta a népeket a Csodák Palotája. A pénztár közelében nem látni, ki hova tart. Csak később.

Előre mentem, mint – újra nosztalgizálok – a szovjet rendszerben. És pillanatok alatt bejutottam. Könnyen ment, azok másért álltak sorba.

Pedig a könyv is egy csoda. Ha nem is mindegyik... A forgatag elámulja, hol van valami újdonság, vagy éppen egy író.

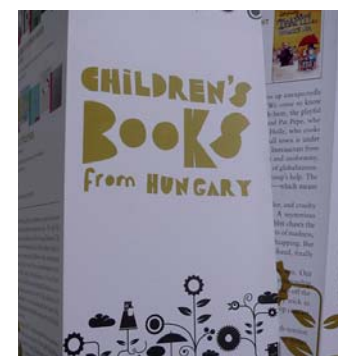

Esterházy Péter (ki más?) dedikál éppen. A kis kerek asztal előtt diszkrét sorocska. Körberakott halomban ötösével az új könyv, székre támasztott plakát a borítóval: nincs benne semmi művészet.

Máshol a szerző a kiadóval fotóztatja magát (megvan nekem is!) és a boxokban bölcsészek állnak kis pénztárgépeik mellett. Jókedvűek.

Minden -20%, néhol 30. Ami azt jelenti, hogyha a kiadó adja el engedménnyel, akkor is még övé lehet a könyvterjesztőknek járó másik 20 százalék pluszban... Nem is olyan rossz egy ilyen könyvfesztivál! (Vagy talán az árak nagyok? Gumicsont, ezen megy a húzódzkodás évtizede immár.)

Persze ott volt Zentai Péter is. Épp a Szép Magyar Könyv címre váró (másik könyvünnepe) díjazásra kiemelt köteteinek kö-

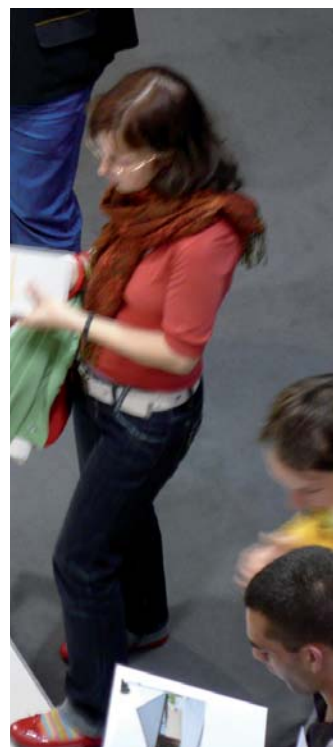

zönségsvavazatot vonzó kiállítása előtt kaptam le (nem vett észre). Ott én leginkább Péter Vladimir kötetére szavaztam volna... bár a közönségszavazás nem valahol a közízléssel rokonítható, és az nem vonz.

Mindegy, láttam a magyar kiadói kínálat mellett a német szép könyveket is, ami a Stiftung Buchkunst állhatatos tevékenységének eredménye.

Azaz, inkább a német könyvtervezőké, és igazán izgalmas anyag. Meglepően értik a műfajt. Nem csupán a díjazottakra gondolok, amelyek közül többet élvezettel átlapoztam, de láthattam más köteteket is a második sorban, és azok sem hátrább valók.

Aztán alig egy óra leforgása alatt találkoztam sokakkal: Kalmár Dórával, Maczó Dáviddal, Szántói Krisztiánnal, Kasza Juliannával és Bede Tamásnéval,

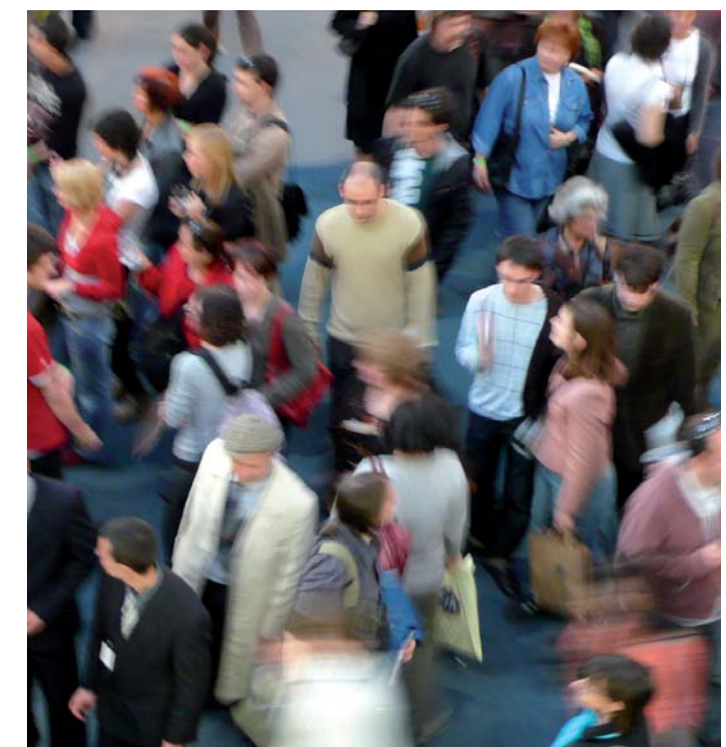
Szőllőssy Gézával – mind tipográfusok, könyvtervezők vagy illusztrátorok.

Baráz Miklóssal, aki könyvkiadó és Ujlakyné Gazdag Judittal, aki a Lira és Lant vezérgazgató-helyettese.

Ingo Schulze a német standnál szignálta éppen Neue Leben című vaskos kötetét, de volt ott egy kedves hölgy, akit Frankfurtból ismerek (a nevét sajnos nem tudom), az emelet végében pedig a Supka Géza-teremben az Aranycsapat kapitánya című örökzöld téma hevert az asztalon alig tucatnyi sportrajongó-olvasó előtt.

Vámos Miklóssal már kint a szabadban, és Kiss Ilonával elmenőben találkoztam. Ferdén, de melegen süttött a nap.

Sokan voltak, akiket nem láttam: Brett Easton Ellis a díszvendég (este volt a tévében).

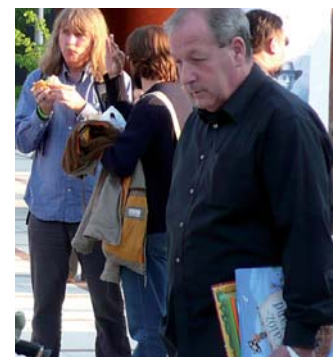

Szinetár Dóra és Szegedi Kati még délelőtt dedikáltak, sajnos egész nap ki győzi ezt? Stahl Judit is elment már: a bookline üde, zöld standja üresen állt. (Túl voltunk az ebédidőn.)

Aztán nem találkoztam Kőfaragó Gyulával (pedig biztos kint járt), sem Haiman Ágival, Pálfi Györggyel – hasonló körben ők is erősen kapcsolódnak a könyvhöz. Egy nappal elkerültem Alviczy Katit, és biztos ott volt Szarka Judit meg Baranyai András is, és a megszálottak, akiknek a könyv munka és eredmény egyszerre.

Többnyire azonban öröm. A művekről irodalmi méltatást ne várjanak. Ki-ki hazavitte szerzeményét, olvassa el – legálább egyszer. A tervező is tudja, a könyv nem csak látvány. Így vannak nekem is tartozásaim, felhalmozott feladataim.

Szóval süttött kint a nap, és a tavaszi alkonyatban néhány felpörgött feketéről – megfedkezve magáról – elszántan fűtyörészett. Ők itt lesznek a Milenárison holnapután is.

Némely látogató a pázsiton hevert, mások a tavacska körül sündörögtek, de a szellemi táplálék után a juhtúrós puliszka vonzotta leginkább a gyarló olvasót. A Csodák Palotája még nyitva állt.

